

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

«Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Τροποποίηση του ν. 4557/2018 - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου και διατάξεις για την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 1: Σκοπός
Άρθρο 2: Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Άρθρο 3: Σκοπός - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 4557/2018
Άρθρο 4: Αντικείμενο - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν. 4557/2018 (Παρ. 1, περ. β και γ παρ. 3, παρ. 4 άρθρου 3, περί των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της Οδηγίας 2018/1673)
Άρθρο 5: Βασικά αδικήματα – Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 4557/2018 (Άρθρο 2 περί του ορισμού εγκληματικών δραστηριοτήτων της Οδηγίας 2018/1673)
Άρθρο 6: Ποινικές κυρώσεις για το βασικό αδίκημα και τις παραλλαγές του – Αντικατάσταση άρθρου 39 ν. 4557/2018
Άρθρο 7: Δήμευση περιουσιακών στοιχείων – Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 4557/2018 (Άρθρο 9 περί δήμευσης της Οδηγίας 2018/1673)
Άρθρο 8: Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 41 ν. 4557/2018
Άρθρο 9: Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων – Αντικατάσταση του άρθρου 42 ν. 4557/2018 (Άρθρο 9 περί δήμευσης της Οδηγίας 2018/1673)
Άρθρο 10: Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων – Τροποποίηση παρ. 1 και 8 άρθρου 45 ν. 4557/2018 (Άρθρα 7 και 8, περί ευθύνης νομικών προσώπων και κυρώσεων για νομικά πρόσωπα, της Οδηγίας 2018/1673)
Άρθρο 11: Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής – Τροποποίηση περ. δ΄ παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4557/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Άρθρο 12: Κατά τόπον αρμόδιο διοικητικό Εφετείο - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 702/1977
Άρθρο 13: Κατά τόπον αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο για διαφορές ουσίας - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ΚΔΔ
Άρθρο 14: Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο για τις κατ΄ άρθρο 216 ΚΔΔ διαφορές - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 218 του ΚΔΔ
Άρθρο 15: Εξουσία του δικαστηρίου - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 5 του άρθρου 224 του ΚΔΔ
Άρθρο 16: Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 17: Μεταβατική διάταξη για την αυτοδίκαιη άρση της δέσμευσης

Άρθρο 18: Μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 19: Καταργούμενη διάταξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 20: Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Σκοπός και αντικείμενο

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του Κεφαλαίου Β΄ είναι η βελτίωση και ο εξορθολογισμός του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την καταπολέμηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου δια της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (L 284). Με το δε Κεφάλαιο Γ΄ σκοπούνται η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, καθώς και η διευκόλυνση των πολιτών στην αναζήτηση δικαστικής προστασίας, στο πλαίσιο της ενίσχυσης του δικαιώματος δικαστικής προστασίας (παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος).

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του Κεφαλαίου Β΄ είναι η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (L 284), καθώς και η επικαιροποίηση του καταλόγου των βασικών αδικημάτων που αφορούν στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η αναδιαμόρφωση των προβλεπόμενων πλαισίων ποινής και των κυρώσεων και η ευθυγράμμιση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας δέσμευσης και δήμευσης των προϊόντων του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με τον Ποινικό Κώδικα (Π.Κ., 4619/2019, Α΄ 95). Επιπροσθέτως, με το Κεφάλαιο Γ΄ δίνεται έμφαση στην ορθολογική κατανομή της δικαστηριακής ύλης μεταξύ των διοικητικών δικαστηρίων, προκειμένου να επιτευχθεί επιτάχυνση και βελτίωση της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Άρθρο 3

Σκοπός – Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 4557/2018

Το άρθρο 1 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που αυτές ενέχουν.».

Άρθρο 4

**Αντικείμενο – Αντικατάσταση άρθρου 2 ν. 4557/2018
(Παρ. 1, περ. β και γ, παρ. 3, παρ. 4 άρθρου 3, περί των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από
παράνομες δραστηριότητες, της Οδηγίας 2018/1673)**

Το άρθρο 2 του ν. 4557/2018 (Α' 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Αντικείμενο

1. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) συνιστούν οι εξής πράξεις:

α) Η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή για να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του,

β) η απόκρυψη ή συγκάλυψη της αλήθειας, όσον αφορά τη φύση, την προέλευση, τη διάθεση, τη διακίνηση ή τη χρήση περιουσίας ή τον τόπο όπου αυτή βρίσκεται ή την κυριότητα επ' αυτής, ή τα σχετικά με αυτή δικαιώματα, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,

γ) η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει, κατά τον χρόνο κτήσης, ή κατά τον χρόνο περιέλευσης της κατοχής ή της χρήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έχουν λάβει χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού. Δεν απαιτείται να είναι αξιόποινες σύμφωνα με τη νομοθεσία του ξένου κράτους οι δραστηριότητες που, αν είχαν λάβει χώρα στην Ελλάδα, θα συνιστούσαν ένα από τα βασικά αδικήματα των περ. α', β', γ', δ, η', θ', ια', ιγ', ιθ' του άρθρου 4 του παρόντος και του άρθρου 323Α περί εμπορίας ανθρώπων του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., 4619/2019, Α' 95).

3. Καταδίκη για τα αδικήματα της παρ. 1 είναι δυνατή όταν αποδεικνύεται ότι η περιουσία προήλθε από συγκεκριμένο βασικό αδίκημα του άρθρου 4, χωρίς να απαιτείται η στοιχειοθέτηση με κάθε λεπτομέρεια όλων των πραγματικών στοιχείων ή περιστάσεων που σχετίζονται με την εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα, όπως της ταυτότητας του δράστη.».

Άρθρο 5

Βασικά αδικήματα – Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 4557/2018

(Άρθρο 2 περί του ορισμού εγκληματικών δραστηριοτήτων της Οδηγίας 2018/1673)

Το άρθρο 4 του ν. 4557/2018 (Α' 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Βασικά αδικήματα

Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «βασικά αδικήματα» νοούνται τα ακόλουθα:

α) η εγκληματική οργάνωση κατά το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, ν. 4619/2019, Α' 95),

β) οι τρομοκρατικές πράξεις, η τρομοκρατική οργάνωση και η αξιόποινη υποστήριξη και χρηματοδότησή τους κατά τα άρθρα 187Α, 187Β ΠΚ και 32 έως 35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

γ) η δωροληψία και η δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών κατά τα άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ και η δωροληψία και η δωροδοκία υπαλλήλου κατά τα άρθρα 235 και 236 ΠΚ,

δ) η εμπορία επιρροής-μεσάζοντες και η δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα κατά τα άρθρα 237Α και 396 ΠΚ και η δωροδοκία-δωροληψία για αλλοίωση αποτελέσματος αγώνα κατά το άρθρο 132 του ν. 2725/1999 (Α' 121),

ε) τα εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών κατά τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 292Α, τα άρθρα 292Β, 292Γ, 292Δ και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 292Ε ΠΚ και η παράνομη πρόσβαση σε σύστημα πληροφοριών ή σε δεδομένα κατά τα άρθρα 370Α, 370Β, 370Γ, τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 370Δ και το άρθρο 370Ε ΠΚ,

στ) η ανθρωποκτονία με πρόθεση κατά το άρθρο 299 ΠΚ, η βαριά σωματική βλάβη κατά το άρθρο 310 ΠΚ, η θανατηφόρα βλάβη κατά το άρθρο 311 ΠΚ, η αρπαγή κατά το άρθρο 322 ΠΚ, η εμπορία ανθρώπων κατά το άρθρο 323Α ΠΚ, η αρπαγή ανηλίκων κατά το άρθρο 324 ΠΚ και η παράνομη κατακράτηση κατά το άρθρο 325 ΠΚ,

ζ) η παραχάραξη νομίσματος και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 207 ΠΚ, η κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 208 ΠΚ, η καθ' υπέρβαση κατασκευή νομίσματος κατά το άρθρο 208Α ΠΚ, η πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων κατά την παρ. 1 του άρθρου 208Γ ΠΚ, οι προπαρασκευαστικές πράξεις του άρθρου 211 ΠΚ, η πλαστογραφία κατά το άρθρο 216 ΠΚ, η διακεκριμένη πλαστογραφία πιστοποιητικών κατά την παρ. 3 του άρθρου 217 ΠΚ, η κλοπή κατά το άρθρο 372 ΠΚ, η διακεκριμένη κλοπή κατά το άρθρο 374 ΠΚ, η υπεξαίρεση κατά το άρθρο 375 ΠΚ, η ληστεία κατά το άρθρο 380 ΠΚ, η εκβίαση κατά το άρθρο 385 ΠΚ, η απάτη κατά το άρθρο 386 ΠΚ, η απάτη με υπολογιστή κατά το άρθρο 386Α ΠΚ, η απάτη σχετικά με τις επιχορηγήσεις κατά το άρθρο 386Β ΠΚ, η απιστία κατά το άρθρο 390 ΠΚ, η αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος κατά την παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ και η τοκογλυφία κατά το άρθρο 404 ΠΚ,

η) η διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας κατά το άρθρο 348 ΠΚ, η πορνογραφία ανηλίκων κατά το άρθρο 348Α ΠΚ, η προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους κατά το άρθρο 348Β ΠΚ, οι πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων κατά το άρθρο 348Γ ΠΚ, η μαστροπεία κατά το άρθρο 349 ΠΚ και η γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής κατά το άρθρο 351Α ΠΚ,

θ) τα εγκλήματα των άρθρων 20 έως και 23 του ν. 4139/2013 (Α' 74) περί εξαρτησιογόνων ουσιών,

ι) τα εγκλήματα των άρθρων 6, 15 και 17 του ν. 2168/1993 (Α' 147) περί θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς,

ια) τα εγκλήματα των άρθρων 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 (Α' 153) περί προστασίας των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς,

ιβ) τα εγκλήματα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 181/1974 (Α' 347) περί προστασίας από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες,

ιγ) τα εγκλήματα των παρ. 5 έως και 8 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80) περί μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης,

ιδ) τα εγκλήματα για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του άρθρου 24 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ιε) τα χρηματιστηριακά εγκλήματα των άρθρων 28 έως και 31 του ν. 4443/2016 (Α' 232),

ιστ) τα εγκλήματα:

ιστα) της φοροδιαφυγής του άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170) με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5, και της διασυνωριακής απάτης σχετικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) του άρθρου 23 του ν. 4689/2020,

ιστβ) της λαθρεμπορίας των άρθρων 155 έως και 157 του ν. 2960/2001 (Α' 265),

ιζ) τα εγκλήματα των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160) περί προστασίας του περιβάλλοντος και των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 6 του ν. 4037/2012 (Α' 10) για τη θαλάσσια ρύπανση και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 743/1977 (Α' 319), όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 55/1998 (Α' 58) περί προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος,

ιη) τα εγκλήματα του άρθρου 66 του ν. 2121/1993 (Α' 25) περί πνευματικής ιδιοκτησίας και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. 4679/2020 (Α' 71) περί εμπορικών σημάτων,

ιθ) η πειρατεία κατά το άρθρο 215 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261),

κ) τα εγκλήματα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), με την εξαίρεση της περ. α' της παρ. 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τα δικαστήρια ή από διοικητικές και άλλες αρχές, και
κα) κάθε άλλο έγκλημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.».

Άρθρο 6

Ποινικές κυρώσεις για το βασικό αδίκημα και τις παραλλαγές του – Αντικατάσταση άρθρου 39 ν. 4557/2018

(Περ. α' παρ. 3, παρ. 5 άρθρου 3, άρθρο 5, άρθρο 6, παρ. 1 και 2 άρθρου 10 και άρθρο 11 περί των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των ποινών σε βάρος φυσικών προσώπων, των επιβαρυντικών περιστάσεων, της δικαιοδοσίας και των ερευνητικών μέσων της Οδηγίας 2018/1673)

Το άρθρο 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39

Ποινικές κυρώσεις

1. α) Ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και με χρηματική ποινή από τριακόσιες (300) έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες.
- β) Ο υπαίτιος των πράξεων της περ. α' τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή από χίλιες (1.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ημερήσιες μονάδες:
 - αα) αν το αντικείμενο της νομιμοποίησης υπερβαίνει συνολικά σε αξία το ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, ή
 - ββ) αν η πράξη τελείται από υπόχρεο φυσικό πρόσωπο κατά την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας ή από πρόσωπο του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 46, ή
 - γγ) αν η περιουσία που είναι αντικείμενο νομιμοποίησης προέρχεται από τα κακουργήματα των περ. α', β', γ', η' και θ' του άρθρου 4, καθώς και των άρθρων 323Α, 374, 380, της παρ. 2 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 385 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α' 95), της παρ. 5 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80).
- γ) Ο υπαίτιος των πράξεων της περ. α' τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από δύο χιλιάδες (2.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ημερήσιες μονάδες, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή ως μέλος εγκληματικής οργάνωσης, η οποία επιδιώκει την τέλεση πράξεων νομιμοποίησης.
- δ) Αν το βασικό αδίκημα τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή έως τριακόσιες (300) ημερήσιες μονάδες. Αν η πράξη τελέστηκε κατ' επάγγελμα επιβάλλονται οι κυρώσεις της περ. γ'.
- ε) Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων, αυτουργού και συμμετόχων για τις πράξεις των περ. α', β', γ' και δ', εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος. Σε κάθε περίπτωση, ο αυτουργός ή ο συμμετόχος της πράξης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 μένει ατιμώρητος εάν κριθεί ένοχος, με την ίδια ή με προγενέστερη απόφαση, για την τέλεση του βασικού αδικήματος, εκτός εάν για την πράξη της νομιμοποίησης απειλείται στερητική της ελευθερίας ποινή με υψηλότερο ανώτατο όριο. Η απαλλαγή κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν αποκλείει την επιβολή ποινής στους λοιπούς αυτουργούς ή συμμετόχους της πράξης της νομιμοποίησης. Αν εχώρησε καταδίκη του υπαιτίου για βασικό αδίκημα, η ποινή κατ' αυτού ή των οικείων του για το αδίκημα της νομιμοποίησης

εσόδων που έχουν προκύψει από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.

στ) Με φυλάκιση και χρηματική ποινή έως πεντακόσιες (500) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 που δεν είναι συμμετοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι οικείος του υπαιτίου του βασικού αδικήματος.

ζ) Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε' και η περ. στ' δεν εφαρμόζονται αν συντρέχουν περιστάσεις κατ' επάγγελμα τέλεσης της νομιμοποίησης.

η) Κατά την επιμέτρηση της ποινής για πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες λαμβάνονται υπόψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις για το αδίκημα αυτό που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών-μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 16^{ης} Μαΐου 2005 για τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και τη δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4478/2017 (Α' 91).

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και όταν οι πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες τελέστηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμη και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 6 ΠΚ. Εφαρμόζεται επίσης και όταν οι πράξεις αυτές τελέστηκαν στην αλλοδαπή προς όφελος νομικού προσώπου ή οντότητας που έχει έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα.

3. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτουν ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.

4. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, δικαστικής άφεσης της ποινής, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, εξαλείφεται το αξιόποينو, δεν επιβάλλεται ποινή, κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποينو του βασικού αδικήματος εξαλείφθηκε λόγω παραγραφής.

5. Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και χρηματική ποινή έως διακόσιες (200) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο παραλείπει να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

6. Τα κακουργήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων και τα πλημμελήματα από το Τριμελές Πλημμελειοδικείο.

7. Επί των εγκλημάτων της παρ. 1 δύνανται να διενεργηθούν οι ειδικές ανακριτικές πράξεις του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α' 96).».

Άρθρο 7

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων – Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 4557/2018 (Άρθρο 9 περί δήμευσης της Οδηγίας 2018/1673)

Το άρθρο 40 του ν. 4557/2018 (Α' 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος του άρθρου 4, ή των αδικημάτων του άρθρου 2, ή που έχουν αποκτηθεί αμέσως ή εμμέσως ως προϊόν τέτοιων αδικημάτων, ή τα μέσα που έχουν χρησιμοποιηθεί ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση απόδοσής τους στον ιδιοκτήτη, σύμφωνα με την παρ. 2

του άρθρου 311 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 372 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α' 96), δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Σε περίπτωση ανάμειξης του προϊόντος του αδικήματος με περιουσία που προέρχεται από νόμιμες πηγές, η κατάσχεση και η δήμευση επιβάλλονται μέχρι του ποσού της αξίας του προϊόντος αυτού. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά τον χρόνο κτήσης τους. Η γνώση του τρίτου πρέπει να αιτιολογείται ειδικά στη δικαστική απόφαση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησης του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο πλαίσιο του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά. Η παρούσα ισχύει και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων. Δήμευση δεν επιβάλλεται όταν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αναλόγως περιορισμένη δήμευση ή χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παρ. 2.

2. Αν η περιουσία ή το προϊόν, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται με τους όρους της παρ. 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά τον χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο (αναπληρωματική δήμευση). Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος ή ανήκουν σε τρίτο στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζονται όταν η περιουσία ή το προϊόν της παρ. 1 έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο δήμευσης, με βάση αμετάκλητη απόφαση η οποία εκδόθηκε σε άλλη δίκη. Τα εδάφια αυτά εφαρμόζονται όμως, αν η προηγηθείσα δήμευση ήταν αναπληρωματική δήμευση και τα δημευθέντα περιουσιακά στοιχεία δεν είχαν προέλθει από την αξιόποινη συμπεριφορά για την οποία είχε επιβληθεί η δήμευσή τους. Η δήμευση που επιβάλλεται με τους όρους της παρ. 1 και της παρούσας δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι ή ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα ή από το αδίκημα νομιμοποίησης επί των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν έχει ασκηθεί δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικά, ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές, η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου, ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και, αν δεν έχει ασκηθεί δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Το άρθρο 495 και η παρ. 3 του άρθρου 504 ΚΠΔ εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 311 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 372 ΚΠΔ, εφαρμόζονται αναλόγως και αν έχει διαταχθεί δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετείχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σ' αυτήν.

5. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν επιβάλλεται να καταστραφούν, ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον, για κοινωνικούς σκοπούς, ή για την ικανοποίηση του ζημιωθέντος από το βασικό αδίκημα ή το αδίκημα νομιμοποίησης. Στην τελευταία περίπτωση ο ζημιωθείς μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του επί του δημευθέντος αντικειμένου σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

Άρθρο 8

Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου –Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 41 ν. 4557/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 4557/2018 (Α' 139) τροποποιείται με την επικαιροποίηση των αναφερόμενων αδικημάτων, και το άρθρο 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 41

Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου

(άρθρα 58 και 59 περί κυρώσεων της Οδηγίας 2015/849)

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από πρακτικό ή γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών (3) ετών για ποινικό αδίκημα της παραγράφου 2, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα της παραγράφου 2, έστω και αν δεν έχει ασκηθεί για το αδίκημα αυτό δίωξη, λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται στα παρακάτω ποινικά αδικήματα, εφόσον αυτά αμέσως ή εμμέσως μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος:

α) των περ. α', β', γ' και θ' του άρθρου 4 του παρόντος, και των άρθρων 237Α, 323Α και 396 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α' 95),

β) των άρθρων 207, 208, 208Α ΠΚ,

γ) των άρθρων 216, 372, 374, 375 και της παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ, εφόσον αφορούν μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

δ) των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 349 ΠΚ,

ε) του άρθρου 292Β ΠΚ.

3. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παρ. 1 έχει μεταβιβαστεί σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ' ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε την περιουσία μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα, αν τα ανωτέρω πρόσωπα κατά το χρόνο που την απέκτησαν, γνώριζαν την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.».

Άρθρο 9

Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων –Αντικατάσταση άρθρου 42 ν. 4557/2018

(Άρθρο 9 περί δήμευσης της Οδηγίας 2018/1673)

Το άρθρο 42 του ν. 4557/2018 (Α' 139) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42

Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων – Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2, ο ανακριτής μπορεί, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να διατάξει τη δέσμευση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και του περιεχομένου των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 40. Η

δέσμευση μπορεί να αφορά και σε περιουσιακά στοιχεία τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις της δήμευσης αυτών κατά την παρ. 1 του άρθρου 40. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 36 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α' 96) για την επιβολή του μέτρου αυτού από τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, η δέσμευση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο, εφόσον συντρέχουν βάσιμες υπόνοιες ότι αυτά προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση βασικού αδικήματος ή αδικήματος νομιμοποίησης ή υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 40. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα, γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό και επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων επιδίδεται και στον τρίτο συνδικαιούχο, σε περίπτωση δε θυρίδων και στον πληρεξούσιο του μισθωτή. Η επιβολή της δέσμευσης δεν κωλύει το άνοιγμα νέων τραπεζικών λογαριασμών για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά βιοτικών και επαγγελματικών αναγκών εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υποχρεωτικά μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας και ενημερώνεται ο αρμόδιος εισαγγελέας ή ο ανακριτής για τις διενεργούμενες συναλλαγές. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το τραπεζικό απόρρητο.

2. Η δέσμευση που προβλέπεται στην παρ. 1 ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος στο πιστωτικό ίδρυμα ή στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από τον λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παρούσας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Η δέσμευση δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί του λογαριασμού, των τίτλων ή των χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του περιεχομένου της θυρίδας. Δεν εμποδίζεται επίσης ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα ή το αδίκημα νομιμοποίησης, ακόμη και μετά από την επιβολή της δέσμευσης, να αποκτήσει δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων της παρ. 1. Τα δικαιώματα των προηγούμενων δύο εδαφίων μπορούν να ασκηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου ή άλλου περιουσιακού στοιχείου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, κατά περίπτωση στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο κτηματολογικού γραφείου ή νηολογίου ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας προς καταχώριση της σχετικής εγγραφής, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους έχει κοινοποιηθεί. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επιδίδεται στον κατηγορούμενο εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του, καθώς και στον τρίτο συγκύριο του περιουσιακού στοιχείου ή στον δικαιούχο άλλου δικαιώματος εγγεγραμμένου στα βιβλία των ανωτέρω υπηρεσιών. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στα βιβλία των ανωτέρω αρμόδιων υπηρεσιών μετά από την εγγραφή της ανωτέρω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου. Το τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 2 εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρούσα περίπτωση.

4. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται το μέτρο της δέσμευσης και ο τρίτος συγκύριος ή δικαιούχος επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή, ή την ανάκληση του βουλεύματος, ή τον περιορισμό αυτών σε περιουσιακά στοιχεία μικρότερης αξίας από τα δεσμευθέντα, με προσφυγή που απευθύνεται προς το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση σ' αυτόν της διάταξης ή του βουλεύματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της προσφυγής και η προθεσμία προς τούτο δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλεύματος. Το συμβούλιο, κατά την κρίση του για τον περιορισμό των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη την ύπαρξη και άλλων συγκυρίων ή δικαιούχων επί των στοιχείων αυτών.

5. Ανεξάρτητα από την υποβολή της προσφυγής κατά την παρ. 4 ή από την κρίση επ' αυτής, η διάταξη ή το βούλευμα μπορούν να ανακληθούν, ή να μεταρρυθμισθούν και η δέσμευση να αρθεί ή να περιορισθεί αυτεπάγγελα από τον ανακριτή ή το δικαστικό συμβούλιο ή με αίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται ή του τρίτου συγκυρίου ή δικαιούχου επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου, αν προκύψουν νέα στοιχεία, ή συντρέξουν ιδιαίτερες περιστάσεις στο πρόσωπο αυτών ή των μελών των οικογενειών τους. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση ή ο περιορισμός της δέσμευσης, προκειμένου να ικανοποιηθεί ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα, ή από το αδίκημα νομιμοποίησης και όταν ακόμη δεν συντρέχει περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 304 ΚΠΔ. Μετά από την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο είναι δυνατή η ανάκληση ή μεταρρύθμιση της διάταξης ή του βουλεύματος από το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο, κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 294 ΚΠΔ, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

6. Δικαίωμα υποβολής προσφυγής ή αίτησης στο δικαστικό συμβούλιο, κατά τις παρ. 4 και 5, έχουν και οι τρίτοι οι οποίοι διεκδικούν για λογαριασμό τους την κυριότητα ή άλλο δικαίωμα επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου.

7. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Αρχή, η δέσμευση των λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων και του περιεχομένου των θυρίδων, καθώς και η απαγόρευση της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθούν σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 3, εφόσον συντρέχουν βάσιμες υπόνοιες κατά την περ. δ της παρ. 2 του άρθρου 48. Τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία που συλλέγονται νόμιμα από την Αρχή, αποτελούν στοιχεία της τυχόν σχηματισθείσης ποινικής δικογραφίας που σχετίζονται με τα αδικήματα που αναφέρει η Αρχή και λαμβάνονται υπόψιν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί τραπεζικού, φορολογικού, τηλεπικοινωνιακού, χρηματιστηριακού και κάθε άλλου απορρήτου. Τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία και αντίγραφο του φακέλου της υπόθεσης διαβιβάζονται στον αρμόδιο εισαγγελέα, χωρίς αυτό να παρακωλύει τη συνέχιση της έρευνας από την Αρχή. Τα πρόσωπα που βλάπτονται από την παραπάνω δέσμευση έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στις παρ. 4, 5 και 6. Τα χρονικά όρια διάρκειας των μέτρων δέσμευσης που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 ΚΠΔ ισχύουν και για τη δέσμευση ή απαγόρευση μεταβίβασης ή εκποίησης, η οποία διατάσσεται από τον Πρόεδρο της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Για την εξακολούθηση της ισχύος της διάταξης του Προέδρου της Αρχής πέραν των χρονικών ορίων του προηγούμενου εδαφίου αποφαιίνεται, πριν από την παρέλευση αυτών, ο ανακριτής με διάταξή του, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή το δικαστικό συμβούλιο σε κάθε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 3.

8. Κατά την έκδοση της διάταξης ή του βουλεύματος των παρ. 1, 3 και 7 εξαιρούνται τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας των ενδιαφερόμενων προσώπων ή των οικογενειών τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρχή που αποφάσισε τη δέσμευση ή με την προσφυγή ή την αίτηση που προβλέπεται στις παρ. 4, 5 και 7, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών για τους παραπάνω λόγους.

Είναι δυνατόν, επίσης, να εξαιρεθούν από τη δέσμευση, ολικά ή μερικά, τραπεζικοί λογαριασμοί στους οποίους κατατίθενται μισθοί, συντάξεις ή ανάλογες πρόσοδοι εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση.

9. Η δέσμευση του παρόντος αίρεται αυτοδικαίως αν δεν υπάρξει αμετάκλητη παραπομπή στο ακροατήριο, εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την έκδοση της διάταξης ή του βουλεύματος με τα οποία επιβάλλεται το μέτρο. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστικό συμβούλιο, όταν παραπέμπει τον κατηγορούμενο στο ακροατήριο, αποφασίζει για τη διατήρηση της δέσμευσης, εφόσον συντρέχουν οι σοβαρές ενδείξεις της παρ. 1, ή για τον περιορισμό ή την άρση αυτής. Όταν το συμβούλιο αποφαινεται ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία κατά του κατηγορουμένου, αίρει τη δέσμευση και διατάσσει την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων στον δικαιούχο τους. Εφαρμόζεται, επίσης, η παρ. 3 του άρθρου 311 ΚΠΔ. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο εφαρμόζεται το άρθρο 373 ΚΠΔ. Στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 ΚΠΔ και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 ΚΠΔ την άρση της δέσμευσης διατάσσει ο εισαγγελέας κατά ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 269 ΚΠΔ. Εφαρμόζεται, επίσης, το άρθρο 544 ΚΠΔ για την αποζημίωση σε περίπτωση που η δέσμευση δεν ήταν δικαιολογημένη.

10. Κάθε διάταξη, βούλευμα ή δικαστική απόφαση με τα οποία τροποποιείται ή αίρεται επιβληθείσα δέσμευση ή εξακολουθεί η ισχύς της κατά την παρ. 7, καθώς και κάθε παραπεμπτικό βούλευμα με το οποίο διατηρείται η δέσμευση, γνωστοποιείται ή επιδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του, με μέριμνα των εισαγγελικών αρχών ή του Προέδρου της Αρχής, εφόσον η μεταβολή επήλθε με διάταξή του, στους αποδέκτες στους οποίους γνωστοποιείται ή επιδίδεται και η αντίστοιχη διάταξη ή το βούλευμα με τα οποία επιβάλλεται το μέτρο αυτό. Οι υπηρεσίες της παρ. 3 οφείλουν, στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, να προβούν σε σχετική σημείωση στα βιβλία τα οποία τηρούν. Οι τρίτοι συγκύριοι του περιουσιακού στοιχείου ή δικαιούχοι δικαιώματος επ' αυτού, καθώς και οι παραπάνω αποδέκτες έχουν δικαίωμα να πληροφορούνται τις παραπάνω μεταβολές από τα στοιχεία της οικείας δικογραφίας και να λαμβάνουν αντίγραφα από τα σχετικά έγγραφα, κατόπιν εγκρίσεως του ανακριτή, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή του εισαγγελέα σε κάθε άλλη περίπτωση. Για κάθε αμφιβολία, ως προς την ισχύ, τη χρονική διάρκεια, την έκταση ή την άρση της δέσμευσης αποφαινεται το αρμόδιο κατά τις περ. α' και β' του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 292 ΚΠΔ δικαστικό συμβούλιο, ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της εκδίκασης κατ' άρθρο 373 ΚΠΔ, κατόπιν αιτήσεως εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση, του τρίτου συγκύριου ή δικαιούχου επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου, καθώς και των παραπάνω αποδεκτών. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης άρσης της ισχύος της διάταξης, διαπιστώνεται η παρέλευση των χρονικών ορίων με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα που χειρίζεται την υπόθεση και το αποτέλεσμά της γνωστοποιείται στον ενδιαφερόμενο.

11. Τα δικαιώματα που έχει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση κατά το παρόν μπορούν να ασκηθούν και από τους κληρονόμους του, σε περίπτωση θανάτου του.

12. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

13. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων που προβλέπονται στο παρόν.»

Άρθρο 10

**Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων – Τροποποίηση παρ. 1 και 8 άρθρου 45 ν. 4557/2018
(Άρθρα 7 και 8, περί ευθύνης νομικών προσώπων και κυρώσεων για νομικά πρόσωπα, της Οδηγίας
2018/1673)**

Οι περ. β' και δ' της παρ. 1 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 4557/2018 (Α' 139) περί διοικητικών κυρώσεων κατά νομικών προσώπων και οντοτήτων, τροποποιούνται και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45

Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων

1. Αν αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα τελείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησης τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ. Το ακριβές ποσό του προστίμου ορίζεται κατ' ελάχιστον στο διπλάσιο του ποσού του κέρδους που προήλθε από την παράβαση, εφόσον το κέρδος μπορεί να προσδιοριστεί, είτε εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

β) Οριστική ή προσωρινή, για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα έως δύο (2) έτη, ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ή λύση του νομικού προσώπου ή της οντότητας και θέση αυτού ή αυτής υπό εκκαθάριση.

γ) Απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα.

δ) Οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, επιδοτήσεις, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του ελληνικού Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημόσιου δίκαιου συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των νομικών τους προσώπων, με την επιφύλαξη των άρθρων 73 και 74 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 39 και 42 του ν. 4413/2016 (Α' 148).

Το διοικητικό πρόστιμο της περ. α' επιβάλλεται πάντοτε ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις. Για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων απαιτείται αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση σε βάρος του φυσικού προσώπου.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας της πράξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή του βασικού αδικήματος προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της οντότητας, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

Το ακριβές ποσό του προστίμου ορίζεται κατ' ελάχιστον στο διπλάσιο του ποσού του κέρδους που προήλθε από την παράβαση, εφόσον το κέρδος μπορεί να προσδιοριστεί, είτε εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

β) Οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε.

4. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του προκύψαντος οφέλους,

- ε) οι ζημιές τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα,
- στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης,
- ζ) η υποτροπή του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας για παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 5 είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως, κατά περίπτωση, την αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή οντότητας, σύμφωνα με την έννοια των παραγράφων 1 και 2 και τους αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Σε περίπτωση καταδίκης φυσικού προσώπου για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, το δικαστήριο μπορεί αντίστοιχα να διατάξει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στην αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή.

8. Για το κακούργημα της παρ. 1 του άρθρου 187B του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α' 95), η ευθύνη των νομικών προσώπων ή οντοτήτων καθορίζεται στο άρθρο 36 του ν. 4689/2020 (Α' 103) με την επιφύλαξη των άρθρων 73 και 74 του ν. 4412/2016 και 39 και 42 του ν. 4413/2016. Ειδικές διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για άλλα βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ.»

Άρθρο 11

Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής – Τροποποίηση περ. δ' παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4557/2018

Στο πέμπτο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4557/2018 (Α' 139), κατόπιν των αλλαγών που επήλθαν στο άρθρο 42 του ίδιου νόμου, η αναφορά στην «παρ. 5» διορθώνεται σε «παρ. 7» και η περ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν υπάρχει υπόνοια ότι περιουσία ή συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ο Πρόεδρος διατάσσει την προσωρινή δέσμευση της περιουσίας ή την αναστολή εκτέλεσης της συγκεκριμένης συναλλαγής, για να διερευνηθεί η βασιμότητα της υπόνοιας το συντομότερο δυνατόν και πάντως μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Εφόσον η έρευνα ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας χωρίς επιβεβαίωση της υπόνοιας, ο Πρόεδρος αίρει την προσωρινή δέσμευση ή την αναστολή. Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή αίρεται αυτοδικαίως. Η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή διατάσσεται με τους ίδιους όρους και όταν ζητείται από αντίστοιχη αρχή άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν από την έρευνα της Αρχής προκύπτουν βάσιμες υπόνοιες για τέλεση των ανωτέρω αδικημάτων, ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων προσώπων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 42. Μετά το πέρας της εκάστοτε έρευνας, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για τέτοια παραπομπή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχιστεί η έρευνα ή να συσχετιστεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 12

Κατά τόπον αρμόδιο διοικητικό Εφετείο - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 άρθρου 3 ν. 702/1977

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 702/1977 (Α' 268) επικαιροποιείται στη δημοτική προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αρμόδιο κατά τόπο για την εκδίκαση των ανωτέρω αιτήσεων ακυρώσεως, είναι το διοικητικό εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει, η εκδούσα την προσβαλλομένη πράξη διοικητική αρχή.

Επί μεταβίβασης από όργανο οποιασδήποτε αρχής του δικαιώματος υπογραφής, η αρμοδιότητα του προηγούμενου εδαφίου κρίνεται με βάση την περιφέρεια στην οποία εδρεύει το όργανο που τελικώς υπογράφει.

Οι παραπάνω αιτήσεις ακυρώσεως μπορούν να ασκηθούν και στο διοικητικό εφετείο του τόπου στον οποίο υπηρετεί ή εκπαιδεύεται ή απασχολείται ο αιτών. Η προτεραιότητα μεταξύ των δικαστηρίων καθορίζεται από το χρόνο άσκησης της αίτησης.».

Άρθρο 13

Κατά τόπον αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο για διαφορές ουσίας - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στην παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) περί της αρμοδιότητας εκδίκασης των διοικητικών διαφορών ουσίας, προστίθεται νέα περ. ε' ως εξής:

«ε) αν πρόκειται για φορολογικές διαφορές από πράξεις ελεγκτικών Αρχών που εδρεύουν στην Αθήνα, αλλά η αρμοδιότητα ελέγχου τους εκτείνεται και πέραν της Αττικής, αρμόδιο δικαστήριο είναι εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ή κατοικεί το ελεγχόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.».

Άρθρο 14

Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο για τις διαφορές του άρθρου 216 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) τροποποιείται και προσδιορίζεται ότι αρμόδιο δικαστήριο για κατασχέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων είναι μόνο το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο σε πρώτο βαθμό είναι, σε περίπτωση ανακοπής κατά πράξης ταμειακής βεβαίωσης, το δικαστήριο όπου εδρεύει η αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ, σε κάθε άλλη περίπτωση ανακοπής, το δικαστήριο του τόπου της εκτέλεσης.

Ειδικώς, όταν πρόκειται για κατασχέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.».

Άρθρο 15

Εξουσία του δικαστηρίου - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 5 του άρθρου 224 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στην παρ. 5 του άρθρου 224 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ισχυρισμοί, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση, μπορούν να προβάλλονται με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης ή οποιασδήποτε πράξης της εκτέλεσης, πρέπει δε να αποδεικνύονται αμέσως. Ισχυρισμοί που

αφορούν παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου ή τέλους μπορούν επίσης να προβληθούν με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής για πρώτη φορά, εφόσον δεν έχουν προταθεί και κριθεί από άλλο δικαστήριο με ισχύ δεδικασμένου.».

Άρθρο 16

Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργιών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων αυξάνονται από 1ης Σεπτεμβρίου 2021 ως εξής:

- α) των Προέδρων Εφετών κατά τρεις (3) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εβδομήντα οκτώ (78),
- β) των Εφετών κατά έξι (6) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε διακόσους εβδομήντα δύο (272).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

Μεταβατική διάταξη για την αυτοδίκαιη άρση της δέσμευσης

Αν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει ήδη συμπληρωθεί το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών από την επιβολή του μέτρου της δέσμευσης ή έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μακρότερο των τριών (3) ετών, η αυτοδίκαιη άρση της δέσμευσης κατά το άρθρο 9 επέρχεται μόνο εφόσον δεν υπάρξει αμετάκλητη παραπομπή στο ακροατήριο εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 18

Μεταβατική διάταξη για τις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων

Τα άρθρα 12 και 13 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις, που δεν έχουν συζητηθεί, οι οποίες παραπέμπονται στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 34Α του π.δ. 18/1989 (Α' 8) και του άρθρου 126Α του ν. 2717/1999 (Α' 97).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Καταργούμενη διάταξη

Το άρθρο 25 του ν. 4689/2020 (Α' 103) περί των αδικημάτων που στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
30.06.2021 11:27

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
30.06.2021 11:45

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKOLAOS GEORGIOS DENDIAS NIKOLAOS GEORGIOS DENDIAS
30.06.2021 13:58

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL CHRYSOCHOIDIS MICHAIL CHRYSOCHOIDIS
30.06.2021 12:50

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
30.06.2021 11:35

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
30.06.2021 12:07

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI STYLIANI MENDONI
30.06.2021 11:59

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
30.06.2021 11:27

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
30.06.2021 11:36

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΥΛΟΥ**

PANAGIOTIS MITARACHI PANAGIOTIS MITARACHI
30.06.2021 11:27

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
30.06.2021 11:47

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

IOANNIS PLAKIOTAKIS IOANNIS PLAKIOTAKIS
30.06.2021 11:27

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS
30.06.2021 11:27

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΛΙΒΑΝΟΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
30.06.2021 11:27

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
30.06.2021 12:46

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

MILTIADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
30.06.2021 11:27

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS STYLIANOS PETSAS
30.06.2021 11:27

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ELEFThERIOS AVGENAKIS ELEFThERIOS AVGENAKIS
30.06.2021 12:19

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ